ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΣ ΚΗΡΥΞ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΠΡΟΝΟΙΑ

ΤΟΥ ΠΑΝΙΕΡΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΥΡΙΟΥ ΜΕΛΕΤΙΟΥ

ΕΤΟΣ Θ΄. ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗι 25 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1919. ΑΡΙΘ. 188

ΕΠΙΣΗΜΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

Ἀριθ. Πρωτ. 5,630 / Διεκπ. 6,904

Πρὸς τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἐπισκόπους, ἐπισκοπικὰς ἐπιτροπὰς καὶ ἐπισκοπικοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ Κράτους

Πέμπουσα ὑμῖν ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τὴν κάτωθι ἐγκύκλιον παρακαλεῖ καὶ ἐντέλλεται τὴν ἀποστολὴν αὐτῆς εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον.

Ὁ Β. Ἐπίτροπος — † *Ὁ Ἀθηνῶν* **Μελέτιος,**

Μιχ. Ι. Γαλανὸς — † *Ὁ Φαναρίου-Θεσσαλιώτιδος* **Εὐθύμιος**

† *Ὁ Δημητριάδος* **Γερμανὸς** — † *Ὁ Ναυπακτίας-Εὐρυτανίας* **Ἀμβρόσιος**

† *Ὁ Γυθείου* **Διονύσιος.**

ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

Πρὸς τὰ Ἡγουμενοσυμβούλια τῶν Ἱερῶν Μονῶν, τοὺς εὐλαβεστάτους ἐφημερίους, τὰ ἔντιμα ἐκκλησιαστικὰ συμβούλια καὶ ἅπαν τὸ πλήρωμα τῆς ἐν Ἑλλάδι Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας.

Ἡ συμφορά, ἡ ὁποία ἐνέσκηψε κατὰ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας, τῆς Θράκης, Βουλγαροκρατουμένης τε καὶ Τουρκοκρατουμένης, καὶ τῆς Τουρκοκρατουμένης Μικρᾶς Ἀσίας, δὲν

δύναται νὰ ἐκφρασθῇ διὰ λόγου, δὲν δύναται νὰ περιγραφῇ διὰ γραφίδος. Οἱ ἐχθροὶ τοῦ Ἔθνους ἡμῶν, Βούλγαροι καὶ Τοῦρκοι, βοηθούμενοι καὶ καθοδηγούμενοι ὑπὸ τῶν ἀνταξίων αὐτῶν συμμάχων Γερμανῶν, ἐβουλεύθησαν νὰ ἐκριζώσωσι τέλεον τὴν φυλήν μας ἀπὸ τὰ πατρικὰ ἐδάφη τῆς Μακεδονίας, τῆς Θράκης καὶ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ δὲν ἀφῆκαν μέσον, τὸ ὁποῖον διαρκοῦντος τοῦ πολέμου δὲν ἐχρησιμοποίησαν διὰ τὸ ἀνόσιον σχέδιόν των.

Ἐθανάτωσαν ἄλλους διὰ τουφεκισμῶν καὶ σφαγῶν, ἄλλους διὰ τῆς πείνης καὶ τοῦ ψύχους, ἄλλους δι᾽ ἀναγκαστικῶν ἔργων, ἄλλους δι᾽ ἐγκαθείρξεως εἰς φυλακὰς δυσώδεις. Ἀλλὰ τὴν μεγάλην καταστροφὴν ἐπέφερον διὰ τῆς ἀθρόας ἐκτοπίσεως τῶν πληθυσμῶν ἀπὸ τὰς πόλεις καὶ τὰ χωρία καὶ τῆς διασκορπίσεως αὐτῶν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Βουλγαρίας καὶ τῆς Τουρκίας, ὅπου τοὺς μὲν ἡλικιωμένους ἄνδρας καὶ γυναῖκας ἐγκατέλιπον χωρὶς τροφήν, χωρὶς στέγην, χωρὶς ἐνδύματα, τὰ δὲ παιδία καὶ τὰς νεάνιδας ἐνέκλεισαν εἰς βουλγαρικοὺς καὶ τουρκικοὺς οἴκους πρὸς ἐκτουρκισμὸν αὐτῶν.

Οἱ διὰ τῶν ἀνοσίων καὶ θεοστυγῶν τούτων μεθόδων ἀποθανόντες ἀδελφοί μας ἀνέρχονται εἰς ἑκατοντάδας χιλιάδων. Αἰωνία ἔστω ἡ μνήμη τῶν νεομαρτύρων ἀδελφῶν μας, οἵτινες διὰ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ καὶ διὰ τὴν ἀγάπην τῆς Πατρίδος ἀπέθανον πρὶν νὰ ἴδωσι τὴν ἀπολύτρωσιν, τὴν ὁποίαν ἔστειλεν ὁ δίκαιος Θεὸς ἀκούσας τῆς κραυγῆς τῶν πεπεδημένων καὶ ἐλεήσας τοὺς υἱοὺς καὶ τοὺς ἀδελφοὺς τῶν τεθανατωμένων.

Καὶ ὁ μὲν Θεὸς ἡμῶν ἀπεκαλύφθη θαυμαστὸς ἐν δικαιοσύνῃ, πατάξας τῷ βραχίονι Αὐτοῦ τῷ ὑψηλῷ τοὺς ὑπεναντίους καὶ καταρρίψας αὐτῶν τὴν ὀφρῦν καὶ τὴν ἔπαρσιν καὶ θραύσας τὰ δεσμὰ τῶν δούλων. Ἡμεῖς ὅμως καθυστεροῦμεν εἰς τὴν ἐκδήλωσιν, δι᾽ ἔργων γενναίων, τῆς συμμετοχῆς ἡμῶν εἰς τὸν πόνον καὶ τὴν δυστυχίαν τῶν συντριμμάτων τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Μακεδονίας, τῆς Θράκης καὶ τῆς Ἀσίας, ὅσα ὑπελείφθησαν ἐν τῇ ζωῇ.

Καθυστεροῦμεν, ναί, καὶ καθυστεροῦμεν ὑπερβολικά. Διότι δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ συνδρομὴ ἀξία τῆς Ἑλλάδος καὶ ἀνταξία τῆς συμφορᾶς οἱ ἀσθενεῖς καὶ πτωχοὶ ἔρανοι, οἱ ὁποῖοι ἕως τοῦδε περιῆλθον εἰς χεῖρας τῆς Ἐπιτροπῆς, τὴν ὁποίαν ἡ Κυβέρνησις κατήρτισε πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον. Οἱ ἀπὸ τῆς ἐξορίας καὶ τῆς καταστροφῆς ἐπιστρέ-

ροντες εἰς τὰς κατεστραμμένας κατοικίας των γυμνοί, ἀνυπόδυτοι, πειναλέοι, ἀσθενεῖς, ἀνέρχονται εἰς μυριάδας πολλάς. Πρὸς διάθρεψιν αὐτῶν καὶ ἔνδυσιν καὶ κατοίκισιν καὶ νοσήλευσιν χρειάζονται δεκάδες ἑκατομμυρίων δραχμῶν, ἑκατοντάδες ἴσως· καὶ ἡ εἰς τὰς χεῖρας τῆς Ἐπιτροπῆς ἐξ ἐράνου λαϊκοῦ συγκεντρωθεῖσα μέχρι τοῦδε βοήθεια μαρτυρεῖ, ὅτι οὔτε οἱ πλούσιοι τῆς κοινωνίας μας, οὔτε τὸ σύνολον τοῦ λαοῦ μας ἀντελήφθησαν τὸ μέγεθος τῆς ὑποχρεώσεως, ἣν ἔχομεν οἱ ἐλεύθεροι, ἡμεῖς, οἱ ἐν ἀσφαλείᾳ εἰς τοὺς οἴκους μας διαρκοῦντος τοῦ πολέμου διαμένοντες, νὰ σώσωμεν ἀπὸ τοῦ θανάτου τοὺς ἐπιζήσαντας ἐκ τῆς συμφορᾶς τῶν Τούρκων καὶ τῶν Βουλγάρων ἀδελφούς μας.

Μὴ γένοιτο νὰ θεωρηθῶμεν ἔνοχοι, ἐξ ἀδιαφορίας, τοῦ θανάτου καὶ ἑνὸς μόνον ἐκ τῶν μαρτύρων ἀδελφῶν μας! Μὴ γένοιτο νὰ θεωρηθῶμεν ὅτι ἐνδιαφερόμεθα ὀλιγώτερον, Ἕλληνες ἡμεῖς, δι' Ἕλληνας δυστυχοῦντας χάριν τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ κοινοῦ ἐθνικοῦ ἰδεώδους, ἀπὸ ὅ,τι ἐνδιαφέρονται δι' αὐτοὺς οἱ φιλάνθρωποι τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Εὐρώπης!

Διὰ ταῦτα, ὑψοῦντες τὴν φωνὴν ἡμῶν ὑπὲρ τῆς ἀνάγκης γενναίας Πανελληνίου εἰσφορᾶς ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῶν δυστυχούντων ἀδελφῶν μας, καὶ ποιούμενοι θερμὴν ἔκκλησιν ὑπὲρ αὐτῶν πρὸς τὰ φιλάνθρωπα καὶ ἐθνικὰ αἰσθήματα καὶ τῆς τάξεως τῶν πλουσίων μας, ἀλλὰ καὶ τοῦ λαοῦ μας ὁλοκλήρου, ἐντελλόμεθα

1) Ὅπως τὰ Συμβούλια τῶν Μονῶν καὶ τῶν ἐνοριακῶν ναῶν ψηφίσωσι καὶ ἐμβάσωσι γενναίαν, ἀναλόγως τῶν προσόδων των, συνδρομήν.

2) Ὅπως τὰ ἐκκλησιαστικὰ Συμβούλια τῶν ἐνοριακῶν ναῶν μεταβληθῶσιν εἰς ὑποεπιτροπὰς τοῦ ἐράνου καὶ ἐνεργήσωσι συνδρομὰς μεταξὺ αὐτῶν, εἰς τὸ γραφεῖόν των, εἰς τὸ κατάστημά των ἢ εἰς τὴν κατοικίαν των καὶ ἐξηγοῦντες τὸ μέγεθος τῆς ἀνάγκης καὶ τὴν ἱερότητα τοῦ σκοποῦ.

3) Ὅπως διατρανώσωσι τὸν ζῆλον αὐτῶν ἐργαζόμενοι συντόνως ὡς μέλη τῶν ὑποεπιτροπῶν πρὸς συλλογὴν τῶν ἐράνων.

4) Ὅπως οἱ περιοδευταὶ ἱεροκήρυκες καὶ πάντες καθόλου οἱ κήρυκες τοῦ θείου λόγου ἀναπτύξωσιν εἰς ἐπανειλημμένας ὁμιλίας των, ἐν τοῖς ναοῖς καὶ ἐν αἰθούσαις, τὸ περιεχόμενον τῆς ἐγκυκλίου ταύτης, πείθοντες τὸν λαὸν περὶ τῆς ἀνάγκης γενναίων συνδρομῶν.

5) Ὅπως αἱ ὑποεπιτροπαὶ δέχωνται συνδρομὰς ὄχι μόνον εἰς χρήματα, ἀλλὰ καὶ εἰς ἐνδύματα, ὑφάσματα καὶ πράγματα παντὸς εἴδους, καινουργῆ ἢ μεταχειρισμένα.

6) Ὅπως τὰ μὲν χρήματα ἀποστέλλωνται δι᾿ ἐπιταγῶν τραπεζιτικῶν ἢ ταχυδρομικῶν ὑπὸ τῶν Ἐπιτροπῶν κατ᾿ εὐθεῖαν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν, εἰδοποιουμένης τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τοῦ Ἐπισκόπου ἱεραρχικῶς. Τὰ δὲ ἐνδύματα ἀποστέλλωνται συσκευασμένα καὶ καταγεγραμμένα εἰς παραλαβὴν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἀθηνῶν, Προέδρου τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἐντελλόμεθα ἐπίσης, ὅπως ἡ παροῦσα Ἐγκύκλιος ἀναγνωσθῇ κατ᾿ ἐπανάληψιν ἐπ᾿ ἐκκλησίας εἰς πάντας τοὺς ναούς.

Ὁ δὲ πλούσιος ἐν ἐλέει Θεὸς ἂς ἀνταποδώσῃ εἰς τοὺς φιλανθρώπους πλουσίαν τὴν ἀνταπόδοσιν καὶ ἐν τῇ παρούσῃ καὶ ἐν τῇ μελλούσῃ ζωῇ.

Αὐτοῦ ἡ χάρις καὶ τὸ ἔλεος εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος
† Ὁ Ἀθηνῶν **Μελέτιος**
† Ὁ Θεσσαλιώτιδος **Εὐθύμιος**
† Ὁ Δημητριάδος **Γερμανὸς**
† Ὁ Ναυπακτίας **Ἀμβρόσιος**
† Ὁ Γυθείου **Διονύσιος**

Ο ΕΙΣ ΡΩΜΗΝ ΠΛΟΥΣ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ*

Τὴν τρίτην ἡμέραν «αὐτόχειρες τὴν σκευὴν τοῦ πλοίου ἔρριψαν» (19), δηλαδὴ καθήρεσαν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τὴν ἐξαρτίαν, τὰς κεραίας καὶ λοιπὸν ἐξαρτισμὸν ἰδιοχείρως, χωρὶς νὰ καταρριφθῶσι ταῦτα ὑπὸ τῆς τρικυμίας, ἅτινα δὲν ἦσαν χρήσιμα διὰ τὸ πλοῖον, παραδεδομένον τῷ ἀνέμῳ, καὶ ὅπως ἐλαττωθῇ ἡ ταχύτης τοῦ σκάφους, μὴ ὑποφέρωσι δ᾿ οἱ ἱστοὶ ἐκ τοῦ βάρους λόγῳ τοῦ κλυδωνισμοῦ τοῦ σκάφους. Δὲν πρόκειται βεβαίως περὶ τοῦ ἱστοῦ τοῦ σκάφους, ἀφοῦ κατόπιν ἐξεπέτασαν τὸν ἀρτέμονα (27. 40),

*) Συνέχεια ἀπὸ σελ. 32 καὶ τέλος.

τοῦθ᾽ ὅπερ ἦτο ἀδύνατον, ἂν εἶχε προηγηθῆ ἀφίστωσις τοῦ σκάφους, ἥτις αὐτὴ καθ᾽ ἑαυτὴν ἦτο δυσχερεστάτη ἐν κλύδωνι ἰδίως.

Κατὰ τὴν διάρκειαν δεκατεσσάρων ἐν ὅλῳ ἡμερῶν πλοῦ ὁ οὐρανὸς ἦτο τόσον κεκαλυμμένος ἐκ νεφῶν, ὥστε οὔτε ὁ ἥλιος, οὔτε οἱ ἀστέρες ἐφαίνοντο (27. 20). Τοῦτο ἀπετέλει μίαν ἔτι δυσχέρειαν οὐχὶ τόσον διὰ τὴν κυβέρνησιν τοῦ σκάφους καὶ τὴν κατεύθυνσιν τοῦ πλοῦ αὐτοῦ, ἀφοῦ τὸ πλοῖον ἦτο ξυλάρμενον, ἀλλὰ προπάντων εἰς τὴν διάγνωσιν τοῦ ποῦ καὶ πότε ἔμελλον νὰ προσεγγίσωσιν εἰς ξηράν. Τὴν τοιαύτην ἀμηχανίαν ἐθεράπευσεν ὁ Παῦλος προλέγων ὅτι τὸ πλοῖον μέλλει νὰ ἐκπέσῃ εἰς νῆσον τινὰ (22. 26).

Κατὰ τὴν διάρκαιαν τῶν δεκατεσσάρων τούτων ἡμερῶν τὸ πλοῖον ξυλάρμενον ἐφέρετο ἐν τῷ Ἀδρίᾳ, ἐν μέσῳ σάλου ἐξαιρετικοῦ, οἷον διεγείρουν ἐκεῖ οἱ νότιοι ἄνεμοι, ἀφοῦ ἐπὶ δεκατετραήμερον οἱ ἐπιβάται ὑποφέροντες ἐκ ναυτίας παρέμειναν ἄσιτοι (27. 33). Τὴν δεκάτην τετάρτην νύκτα οἱ ναῦται διέγνωσαν «κατὰ μέσην νύκτα» (27. 33) τὴν γειτνίασιν πρὸς τὴν ξηράν. Ὅπως ὅμως διαγνωσθῇ ἡ παρουσία ξηρᾶς ἐν τῷ μέσῳ σκοτεινῆς καὶ τρικυμιώδους νυκτός, ἡ ξηρὰ αὕτη πρέπει νὰ ᾖ ἀναμφιβόλως ὑψηλή, σκιερά, χαρακτηριστική. Αἱ χθαμαλαὶ καὶ ὑποτέφρου χώματος ξηραί, ὅταν ἐπικρατοῦν ἰδίως νότιοι ἄνεμοι καθυγραίνοντες τὴν ἀτμόσφαιραν, εἶνε τελείως ἀδιάκριτοι, μάλιστα ἐν καιρῷ νκκτός. Τὰ ἰταλικὰ παράλια τοῦ Ἀδριατικοῦ, ἅτινα εἶνε χθαμαλά, πνεόντων νοτίων ἀνέμων καὶ ἐν καιρῷ ἔτι ἡμέρας καλύπτονται ὑπὸ ὁμίχλης ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε συνέπεσε νὰ ἐξοκείλουν ἐπ᾽ αὐτῶν πλοῖα χωρὶς νὰ γείνῃ ἐγκαίρως ἀντιληπτὴ ἡ παρουσία τῆς ξηρᾶς. Ἄλλως τε οἱ στρατιῶται, καίτοι ἤδη ἦτο ἡμέρα, ἐφοβήθησαν μήπως οἱ δεσμῶται δραπετεύσωσι, τοῦθ᾽ ὅπερ θὰ ἦτο δυνατὸν κυρίως ἂν διεφαίνετο ἤπειρός τις ὡσεὶ ἐν συνεχείᾳ τοῦ τόπου τοῦ ναυαγίου, ὥστε νὰ παράγηται ἡ ἐντύπωσις ὅτι μᾶλλον εἰς ἤπειρόν τινα εἶχε ναυαγήσει τὸ πλοῖον καὶ οὐχὶ εἰς νῆσον, ἐξ ἧς ἡ ἀπόδρασις ἦτο ἀδύνατος (27. 42).

Παρατηρητέον ἐπίσης, ὅτι ὁ ἐν τῷ Ἀδρίᾳ πλοῦς ἐσυνεχίσθη δεκατέσσαρας ἡμέρας μὲ σταθερὸν νότιον ἰσχυρὸν ἄνεμον, πλοῖον δέ, ἔστω καὶ ξυλάρμενον, παραδεδομένον εἰς τόσον ἰσχυρὸν ἄνεμον, θέλει ἀναμφιβόλως διανύει δύο τοὐλάχιστον μίλλια καθ᾽ ὥραν. Ἐπομένως ἡ ἀπόστασις ἀπὸ τῆς Κρήτης τοῦ τόπου τοῦ ναυαγίου θὰ

ἦτο τοὐλάχιστον 500 μιλλίων. Ὥστε εἰς τοιαύτην τοὐλάχιστον ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς Κρήτης πρέπει νὰ ἀναζητηθῇ ἡ νῆσος Μελίτη, εἰς ἣν ἐναυάγησεν ὁ ἀπόστολος Παῦλος. Ἐξ ἄλλου ὁ τόπος τοῦ ναυαγίου τούτου πρέπει νὰ κεῖται βορειοδυτικῶς τῆς Κρήτης περίπου, πρὸς ἣν θὰ ἐξωθεῖτο ἐπὶ δεκατετραήμερον πλοῖον παραδεδομένον τῷ εὔρῳ, ὅστις, σημειωτέον, καθίσταται σὺν τῇ παρόδῳ τοῦ χρόνου συνήθως μᾶλλον νοτιώτερος, λαμβάνων μάλιστα ἐν τοῖς παραλίοις τοῦ Ἀδριατικοῦ συνήθως τὴν γνωστὴν μορφὴν τοῦ τρικυμιώδους λιβονότου. Ἑπομένως ὁ τόπος τοῦ ναυαγίου πρέπει νὰ ἀναζητηθῇ πρὸς τὸ βορειοδυτικὸν τῆς Κρήτης εἰς ἀπόστασιν περίπου 500 μιλλίων.

Ὁ τόπος, εἰς ὃν ἐναυάγησε τὸ πλοῖον, εἶχε τὸ βάθος τῶν ὑδάτων ἀποτόμως ἐλαττούμενον, ἀφοῦ μετὰ μικρὰν μετακίνησιν τοῦ σκάφους εὗρον ὀκτὼ ἕως ἐννέα μέτρων διαφορὰν βάθους ὑδάτων (27. 28). Ἐν τούτοις ἔρριψαν μέρος τοῦ ἐκ σίτου φορτίου εἰς τὴν θάλασσαν ὅπως ἐλαττωθῇ τὸ βύθισμα τοῦ πλοίου καὶ δυνηθῇ τοῦτο νὰ προσεγγίσῃ ἔτι μᾶλλον πρὸς τὴν ξηράν, ἵνα διευκολυνθῇ ἡ ἀπόβασις τῶν ἀνθρώπων (27. 38). Ἐκεῖ ὑπῆρχε κόλπος τις ἔχων αἰγιαλόν, εἰς ὃν ἐσκέφθησαν νὰ ἀφήσουν τὸ πλοῖον νὰ προσαράξῃ ὠθούμενον ὑπὸ τοῦ ἀνέμου, πρὸς τοῦτο δ᾽ ἔρριψαν ἀπὸ τῆς πρύμνης τέσσαρας ἀγκύρας (27. 40) ὅπως παρεῶντες αὐτὰς κανονίζωσι τὴν ἔκπτωσιν τοῦ σκάφους, ἀφοῦ προηγουμένως τὰς ἀλύσσους ἢ τὰ σχοινία τῶν ἀγκυρῶν περιέβαλον εἰς ἐξέλικτρόν τι (ἐργάτην). Αἱ ἄγκυραι ἐρρίφθησαν ἐκ τῆς πρύμνης, διότι ὁ ἀρτέμων ἦτο τὸ διατιθέμενον ἱστίον ὅπως εὐθύνῃ τὴν πρῷραν τοῦ σκάφους ἥτις πρώτη ἔθιξε τὸν βυθὸν κατὰ τὴν προσάραξιν σφηνωθεῖσα ἐν αὐτῷ, ἐν ᾧ χρόνῳ ἡ πρύμνη ἐδέρετο ὑπὸ τῶν κυμάτων, διαλυθέντος κατόπιν πιθανώτατα τοῦ σκάφους (27. 44). Συνάγεται ἐντεῦθεν, ὅτι ὁ τόπος τῆς ἀποβάσεως ἦτο ἐστραμμένος πρὸς νότον καὶ εὗρον, καὶ ὅτι ἀντὶ τοῦ «διθάλασσος» διορθωτέον «δυσθάλασσος», ἤγουν κακοθάλασσος (27. 41), καθόσον ἄλλως ἡ λέξις «διθάλασσος» δὲν ἑρμηνεύεται.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν λαογραφίαν τοῦ τόπου τοῦ ναυαγίου, οἱ κάτοικοι ἐπανειλημμένως χαρακτηρίζονται παρὰ τοῦ Λουκᾶ ὡς βάρβαροι (28. 2 καὶ 4)· οὔτε ὁμιλεῖ οὗτος περὶ ἄλλων κατοίκων τῆς νήσου, ἐκτὸς τῶν βαρβάρων καὶ τοῦ ρωμαίου Ποπλίου, τοῦ «πρώ

του» τῆς νήσου μετὰ τοῦ πατρός του. Ἑπομένως ὁ τόπος τοῦ ναυαγίου δὲν ἦτο κέντρον τι ἐμπορικὸν ἢ ναυτικὸν ἢ οἱασδήποτε ἄλλης κινήσεως, ἀφοῦ οἱ κάτοικοι ἀπεκαλοῦντο βάρβαροι, καίτοι ὁ τόπος ἐτέλει ὑπὸ τὴν ρωμαϊκὴν διοίκησιν, ἧς ἀντιπρόσωπος ἦτο ὁ Πόπλιος, ὁ δὲ φόβος τῶν στρατιωτῶν περὶ ἀποδράσεως τῶν δεσμωτῶν δικαιολογεῖται καλλίτερον, ἂν ἡ νῆσος ἐκ τῆς ἀσημότητός της μόνον τυπικῶς κατείχετο ὑπὸ τῶν Ρωμαίων, κατοικουμένη ὑπὸ ἀξέστου καὶ βαρβάρου λαοῦ. Τοῦτο φαίνεται εὐκόλως ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι μόλις μετὰ τρεῖς μῆνας ἐκ τοῦ ἐκ Καισαρείας ἔκπλου ἀνεχώρησεν ὁ Παῦλος μετὰ τῶν λοιπῶν ἐκ Μελίτης ἐπιβαίνων πλοίου ἀλεξανδρινοῦ παραχειμάσαντος ἐν τῇ νήσῳ (28. 10), ὅπερ δηλαδὴ τυχαίως κατέφυγεν ἐκεῖ ὅπως διαφύγῃ τὴν τρικυμίαν ἐν τῷ πελάγει. Ἐκ τῶν τριῶν μηνῶν ἐχρησιμοποιήθησαν μὲν δύο ἡμέραι διὰ τὸν μέχρι Σιδῶνος πλοῦν, πολλαὶ δ' ἡμέραι διὰ τὸν μέχρι Κνίδου ἀπὸ Μύρων, καὶ 15 περίπου διὰ τὸν μέχρι Μελίτης πλοῦν. Δυνάμεθα ἑπομένως νὰ θεωρήσωμεν, ὅτι ἡ ἐν Μελίτῃ καὶ Καλοῖς Λιμέσι παραμονὴ ἦτο περίπου δίμηνος, δύο δὲ ἕως τρεῖς μόνον ἡμέραι ἐξ αὐτῶν θὰ κατηναλώθησαν ἐν Καλοῖς Λιμέσι. Ὁ λόγος τῆς τόσον μακροχρονίου παραμονῆς ἐν Μελίτῃ εἶνε βεβαίως ἡ ἔλλειψις πλοίου ὅπως ἀποπλεύσωσιν ἐκεῖθεν, τοῦθ' ὅπερ σημαίνει ὅτι ἡ νῆσος ἦτο παράμερος καὶ ἄσημος, μακρὰν τοῦ δρόμου τῶν πλοίων κειμένη, εἰς ἣν οὔτε τὸ ἐμπόριον, οὔτε ἄλλος τις λόγος ἔφερε τὸ πλοῖον, ἀφοῦ ἐπὶ δίμηνον περίπου ἀνέμειναν τὴν εὐκαιρίαν προσεγγίσεως πλοίου τινὸς ὅπως ἀπέλθωσιν ἐκεῖθεν. Ἦτο ἄσημόν τι νησίδιον ἄγνωστον καὶ εἰς τοὺς ἐπιβαίνοντας τοῦ πλοίου ναυτικοὺς (28. 1), στερούμενον καὶ πάσης ἰατρικῆς περιθάλψεως, ἀφοῦ ὁ πατὴρ τοῦ Ποπλίου, τοῦ «πρώτου» τῆς νήσου, κατέκειτο ἀσθενὴς ἐκ πυρετῶν καὶ δυσεντερίας, ἄνευ ἰατρικῆς περιθάλψεως, οἱ δὲ ἀσθενοῦντες κάτοικοι εἰς τὸν Παῦλον συνέρρεον πρὸς θεραπείαν.

Ἕτερον χαρακτηριστικὸν τῆς νήσου εἶνε ἡ πληθὺς τῶν ἰοβόλων ὄφεων, ὧν τὸ δῆγμα μάλιστα ἦτο θανατηφόρον, ὡς συμβαίνει πράγματι μὲ εἴδη τινὰ ἐχιδνῶν, ἀφοῦ οἱ κάτοικοι παρέμειναν κατάπληκτοι ὅτι ὁ Παῦλος δὲν ἐφονεύθη παραχρῆμα ἐκ τοῦ δήγματος τῆς ἐχίδνης (28. 4) κατὰ τὴν χεῖρα, ὅταν τυχαίως ἐθερμαίνετο ὑπὸ πυρᾶς ἐκ φρυγάνων ἵνα συνέλθῃ ἐκ τῆς βροχῆς καὶ τοῦ ψύχους, ὅπερ

συνεπάγονται οἱ διὰ ζεφύρου εἰς βορείους ἀνέμους συνήθως μεταπίπτοντες εὖροι.

Ἄρχεται ἤδη ἡ τρίτη καὶ μᾶλλον ἤρεμος περίοδος τοῦ ταξειδίου, καθ' ἥν, ἀναχθέντες ἐκ Μελίτης ἐν ἀλεξανδρίνῳ πλοίῳ παρασήμῳ Διοσκούροις (28. 11), ἤτοι Κάστορι καὶ Πολυδεύκει, τοῖς προστάταις τῶν πλεόντων, κατέπλευσαν εἰς Συρακούσας. Ἐκεῖ παρέμειναν ἡμέρας τρεῖς. Ἡ τριήμερος ἐκεῖ παραμονὴ ἐξηγεῖται προφανῶς ἐκ τῆς ἀνάγκης ἀποβιβάσεως μέρους τοῦ φορτίου ἐν Συρακούσαις, δι' ἃς τοῦτο ἦτο ἀρχικῶς προωρισμένον. Ἐκεῖθεν κατέπλευσαν συνεχίζοντες τὸν πλοῦν εἰς Ρώμην, περιπλεύσαντες τὴν Σικελικὴν ἀκτήν, καὶ τέλος εἰς Ποτιόλους, ὅθεν μετέβησαν πεζῇ εἰς Ρώμην.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ταξειδίου καὶ τοῦ ναυαγίου ὑπῆρξεν ἅγιον τὸ ψυχικὸν σθένος καὶ θεόπνευστος ἡ πρωτοβουλία τοῦ Παύλου, ὅστις οὐ μόνον μετ' ἄκρας ψυχραιμίας ἠτένισε τοὺς κινδύνους πάντας, καὶ ἐφρονιμάτισε καὶ αὐτοὺς τοὺς ἐπιβαίνοντας, ἀλλὰ καὶ ὡς ἔμπειρος ναυτικὸς μὲ τὴν θείαν δύναμιν δὶς ἔδωκε σοφὴν γνώμην (27, 10 καὶ 33) καὶ ἐκώλυσεν, ἐννοήσας τὴν πανουργίαν τῶν ναυτῶν, τὴν ἀπόδρασίν των (28. 30), ἥτις θὰ ἐδυσχέραινεν ἔτι μᾶλλον τὴν σωτηρίαν τῶν ἐπιβατῶν.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω παρατηρήσεων ἀπομένει ἤδη ἡ ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰς ἄλλας πηγὰς καὶ τὰ βοηθήματα, ἅτινα ἐνταῦθα παντελῶς ἐλλείπουν, ἀναζήτησις τῆς θέσεως τῶν Καλῶν Λιμένων, Φοίνικος, Σαλμώνης, Μελίτης.

Ἐκεῖνο, ἐν τούτοις, τὸ ὁποῖον ἀμέσως περιέπεσεν εἰς τὴν ἀντίληψίν μου, εἶνε, ὅτι ἡ νῆσος Μάλτα, ἥτις γενικῶς θεωρεῖται ὡς ὁ τόπος τοῦ ναυαγίου καὶ ἔνθα τόσοι σχετικοὶ ἐπιδεικνύονται νῦν τοπογραφικοὶ ταυτισμοί, δὲν ἦτο πράγματι ὁ τόπος τοῦ ναυαγίου τούτου. Πράγματι ἡ Μάλτα κεῖται πρὸς δυσμὰς τῆς Κρήτης καὶ εἰς ἀπόστασιν μόνον 400 περίπου μιλλίων, ἐνῷ ὁ τόπος τοῦ ναυαγίου ἔδει νὰ κεῖται βορειοδυτικῶς ἢ καὶ βορείως τῆς Κρήτης, εἰς ἀπόστασιν δὲ ἀπὸ αὐτῆς μᾶλλον μείζονα, περὶ τὰ 500 μίλλια. Ἡ Μάλτα εἶνε χθαμαλὴ λευκάζουσα, λίαν δὲ δυσδιάκριτος μάλιστα ἐν καιρῷ νυκτός, ἐνῷ ὁ τόπος τοῦ ναυαγίου διεφάνη ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτὸς ἐκ τῶν πέριξ ὑψηλῶν ἀκτῶν. Ἡ Μάλτα δὲν ἦτο ἄσημόν τι καὶ ἀπολίτιστον νησίδιον, ἀλλά, τοὐναντίον, λόγῳ τῆς γεωγραφικῆς της θέσεως

ιτο πάντοτε κέντρον ἐμπορικὸν καὶ ναυτιλιακὸν ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων ἀκόμη καὶ μετέπειτα. Ἐξ ἄλλου ἐν Μάλτᾳ σήμερον, καθόσον ἐνθυμοῦμαι ὅτι ἐπιτοπίως ἤκουσα, οὐδεὶς ἰοβόλος ὄφις ὑπάρχει. Οὔτε ἐν τῷ Ἀδρίᾳ κυρίως κεῖται ἡ Μάλτα, οὔτε βάρβαροι κατῴκησαν ἐν αὐτῇ, ἀφοῦ πρὸ πολλῶν ἐτῶν αὕτη ὑπῆρξεν ὑπὸ τὴν κατοχὴν τῶν Ἑλλήνων τῆς Σικελίας, εἴτε τῶν Ρωμαίων, οὕτως ὥστε νὰ καθίσταται ἐντελῶς ἀπίθανος ἡ ὕπαρξις ἐκεῖ ἀκόμη καὶ ὑπολειμμάτων τινῶν τοῦ προσκαίρου καρχηδονικοῦ ἀποικισμοῦ.

Ἐνῷ δὲ οὐδὲν εὑρίσκω χαρακτηριστικὸν τοῦ τόπου τοῦ ναυαγίου ἐν τῇ σημερινῇ Μάλτᾳ, τοὐναντίον τὰ χαρακτηριστικὰ ταῦτα πάντα μοῦ ὑπενθυμίζουν τὴν παρὰ Στράβωνι νησῖδα Μελίτην ἐν τῷ Ἀδριατικῷ, τὴν λεγομένην ἤδη Meleda, ἥτις, ἐξ ὅσης προχείρου ἀναλόγως πρὸς τὰ διατιθέμενα ἤδη βοηθήματα ἐπισκοπήσεως δύναμαι νὰ κάμω, παρουσιάζει μᾶλλον τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ τόπου τοῦ ναυαγίου τοῦ Ἀποστόλου Παύλου.

Πράγματι ἡ νησὶς αὕτη κεῖται εἰς ἀπόστασιν 550 περίπου μιλίων ἀπὸ τῆς Κρήτης καὶ βορειοδυτικῶς αὐτῆς, εἶνε μᾶλλον εὐδιάκριτος ἐν καιρῷ νυκτός, ἅτε οὔτε πρασίνη ἐκ φυτείας, καὶ ἔχουσα λόφον κωνοειδῆ χαρακτηριστικόν, μᾶλλον ὑψηλή, 160 μέτρων περίπου ὕψους, ἀκόμη δὲ καὶ σήμερον κατοικεῖται μόνον σχεδὸν παρ' ἁλιέων, περὶ τοὺς 500 κατοίκους ἔχουσα ἐν συνόλῳ καὶ οὖσα γενικῶς ἄσημον νησίδριον.

Ἐν Θήρᾳ τῇ 19 Ἀπριλίου 1918

ΠΕΡΙΚΛΗΣ Δ. ΡΕΔΙΑΔΗΣ
Ἀντιπλοίαρχος ἐ. ἀ.

ΜΙΚΡΑ ΑΡΘΡΑ

Τὰ νεφύδρια τῆς ζωῆς

«Διασκορπιεῖ νέφος φῶς αὐτοῦ»
(Ἰὼβ λζ΄. 11).

Κατὰ τὸν 4ον αἰῶνα μ. Χ. ἔζη ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὁ Ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος. Εἶχε πίστιν ἐξαιρετικῶς ἀκράδαντον. Ἀλλὰ τὰ πάντα πέριξ αὐτὸν ἐφαίνοντο ἐνσπείροντα φόβον. Ὁ αὐτοκράτωρ Ἰουλιανὸς

ὁ Παραβάτης ἀπεπειρᾶτο νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν λατρείαν τῶν ἐθνικῶν. Ἡ Χριστιανικὴ Ἐκκλησία ἦτο ἤδη ἐκ βάθρων διῃρημένη. Οἱ διωγμοὶ ἔφθασαν μέχρι τοῦ Ἀθανασίου, ὅστις ἠναγκάσθη πλέον ἢ ἅπαξ νὰ ἐξορισθῇ. Ἀλλ' ἐν μέσῳ ὅλων αὐτῶν τῶν δυσκολιῶν, ὁ Ἀθανάσιος ἐκράτει τὴν πίστιν αὐτοῦ καὶ τὴν ἐκ ταύτης γαλήνην. «Εἶνε μικρὸν νέφος, τὸ ὁποῖον θὰ παρέλθῃ», ἐσυνείθιζε νὰ λέγῃ.

Πραγματικῶς καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ βίου του, τὰ μικρὰ ταῦτα νέφη διελύθησαν. Ὁ Ἰουλιανὸς ἀπέθανε συνεπείᾳ πληγῆς, ἣν ἔλαβε κατὰ τὴν ἐν θέσει καλουμένῃ Φρυγίᾳ, μάχην, ἐκφωνήσας, ὡς λέγουσιν, ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν Χριστόν: «Νενίκηκας, Ναζωραῖε». Ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ Ἀθανασίου ἡ Ἐκκλησία ἀνεστηλώθη καὶ ὁ γέρων ἀπήλαυσεν ἠρεμίαν περὶ τὰ τέλη τοῦ βίου του. Τὸ ἕν, κατόπιν τοῦ ἄλλου, τὰ νέφη διελύοντο, καὶ τὸ ταξείδιον συνετελεῖτο, ὡς ἐν ἀποθεώσει, ὑπὸ οὐρανὸν τελείως αἴθριον.

Οὕτω καὶ εἰς τὸν ὁρίζοντα τοῦ βίου ἑνὸς ἑκάστου ἐξ ἡμῶν ὑπάρχουσι νέφη. Κάποτε ἡ καρδία ἡμῶν εἶνε τόσον ἀνήσυχος καὶ τεταραγμένη, ὥστε ὁ οὐρανὸς φαίνεται σκοτεινός, βαρύς, καὶ ὑπὸ τοιοῦτον οὐρανὸν βαδίζομεν ἄνευ θάρρους, ἄνευ χαρᾶς.

Ἂς ἀτενίσωμεν κατὰ πρόσωπον τὰ ἐμπόδια, τὰς θλίψεις: ἰδίως ἂς μὴ μεγεθύνωμεν αὐτὰ διὰ τῆς ἀνησύχου φαντασίας ἡμῶν.

Περισσότερον ἀκόμη καὶ ἀπὸ τὴν περίπτωσιν τοῦ Ἀθανασίου δὲν εἶνε ταῦτα, εἰμὴ «μικρὰ νέφη». Πολὺ μικρὰ κάποτε.

Πάντως ὁποιονδήποτε καὶ ἂν εἶνε τὸ μέγεθός των, ἂς ἐπαναλαμβάνωμεν μεγαλοφώνως: «Θὰ παρέλθωσι, διότι ὁ Θεός, διὰ τοῦ Χριστοῦ, βασιλεύει, ὁ Θεὸς ἀγαπᾷ ἡμᾶς».

Εἶνε *Φῶς*, καὶ τὸ φῶς πάντοτε θριαμβεύει τοῦ σκότους, σήμερον, ἢ αὔριον, ἢ βραδύτερον. Ἂς πιστεύωμεν, ἐν Χριστῷ, εἰς τὴν τελικὴν νίκην, καὶ ἐδῶ κάτω καὶ ἐκεῖ Ἄνω, καὶ ὁ ὁρίζων ἡμῶν θὰ γίνῃ φωτεινός.

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ) **Ε. Α. Κ.**

ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἐκκλησιαστικά.

Ἱερὰ Σύνοδος:—Συνεδρία 18 Ἰαν. 1919.—Πρὸς ἐκδίκασσιν τῶν ἐκκρεμῶν κατ' ἀρχιερέων δικαστικῶν ὑποθέσεων μετὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Πάσχα, ἡ Ἱ. Σύνοδος προέτεινε, κατὰ τὸν νόμον, τοὺς ἑξῆς 15 ἱεράρχας, ἐξ ὧν τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργεῖον θὰ ἐκλέξῃ ὀκτώ, οἵτινες μετὰ τῶν πέντε συνοδικῶν μελῶν θ' ἀπαρτίσωσι τὸ δεκατετραμελὲς Ἀνώτατον Ἐκκλησιαστικὸν Δικαστήριον: τὸν Ἀρχιεπ. Ζακύνθου Διονύσιον, τοὺς Ἐπισκόπους Θηβῶν καὶ Λεβαδείας Συνέσιον, Τρίκκης καὶ Σταγῶν Πολύκαρπον, Καμπανίας Διόδωρον, Ρεθύμνης Τιμόθεον, Κισσάμου Ἄνθιμον, καὶ τοὺς Μητροπολίτας Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης Ἰωακείμ, Μογλενῶν Πολύκαρπον, Ξάνθης Ἄνθιμον, Μαρωνείας Μελισσηνόν, Χίου Ἱερώνυμον, Λήμνου Στέφανον, Σάμου Κωνσταντῖνον, Σερρῶν Χριστοφόρον καὶ Ἴμβρου Πανάρετον.

— Τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργείου παρακαλέσαντος τὴν Ἱ. Σύνοδον ὅπως ἀποφανθῇ, συνῳδὰ τῷ νόμῳ, κατὰ πόσον ὁ γηραιὸς Σεβ. Ἐπίσκοπος Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως κ. Ἰωάννης εἶνε εἰς κατάστασιν νὰ ἐκπληροῖ τὰ ἀρχιερατικὰ αὐτοῦ καθήκοντα, ἡ Ἱ. Σύνοδος, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὴν σχετικὴν ἔκθεσιν τοῦ ἐξαρχικῶς εἰς Δημητσάναν ἀποσταλέντος ἐκ τῶν συνοδικῶν Σεβ. Ἐπισκόπου Γυθείου κ. Διονυσίου, ὡς καὶ τὴν ἔνορκον γνωμάτευσιν τῶν ἐξετασάντων τὸν Σεβ. Γόρτυνος δύο ἐπιστημόνων ἰατρῶν, ἀπεφήνατο ὅτι ὁ γηραιὸς Ἐπίσκοπος, λόγῳ τοῦ ὑπερβεβηκότος τῆς ἡλικίας καὶ τῆς παθήσεως τῶν ὀφθαλμῶν του, ἀδυνατεῖ ἐπὶ πλέον νὰ ἐκτελῇ τὰ καθήκοντα αὐτοῦ. Τούτου ἕνεκα, ἀναθεῖσα εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὴν μέριμναν περὶ περαιτέρω προσηκούσης περιθάλψεως τοῦ παθόντος, ἔκρινεν ἅμα ὅπως ἐκφρασθῇ τῷ Σεβ. Γόρτυνος ἡ εὐαρέσκεια τῆς Ἐκκλησίας διὰ τὴν ἐπὶ ὅλον ἥμισυν αἰῶνα μετὰ ζήλου καὶ ἀφοσιώσεως ὑπηρεσίαν αὐτοῦ.

— Ἐνεκρίθη ὅπως ἡ ἐν Βυτίνῃ ἱ. μονὴ τῶν ἁγ. Θεοδώρων παραχωρουμένη χρησιμοποιηθῇ ὡς φθισιατρεῖον διὰ τοὺς ἐκ τοῦ στρατοῦ ἀπολυομένους πάσχοντας.

— Ἀπεφασίσθη ὅπως δι' Ἐγκυκλίου διαταχθῶσι πάντες οἱ ἐξ Ἁγίου Ὄρους φυγάδες μοναχοὶ ἐπανέλθωσιν εἰς τὰς μονὰς τῆς μετανοίας αὐτῶν.

Ἐπὶ τῆς μεταβολῆς τοῦ Ἡμερολογίου.— Τῇ παρελθούσῃ Δευτέρᾳ καὶ Τρίτῃ (21,22) τὴν Α. Σ. τὸν Μητροπολίτην ἐπεσκέφθησαν οἱ ὑπουργοὶ τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως κ. κ. Α. Διομήδης καὶ Δ. Δίγκας, παρόντων καὶ τῶν Καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου κ. κ. Δ. Αἰγινήτου καὶ Α. Ἀλιβιτάτου, πρὸς ἀνταλλαγὴν σκέψεων περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ Ἰουλιανοῦ Ἡμερολογίου ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὑπὸ τοῦ κ. Αἰγινήτου ὑποβληθέντος ὑπομνήματος. Τὰ πορίσματα τῆς συνεργασίας ταύτης ἡ Α. Σ. εἰσήγαγε προχθὲς εἰς τὴν Ἱ. Σύνοδον, ἥτις καὶ ὥρισεν Ἐπιτροπὴν ἀποτελουμένην ἐκ τῶν Σεβ. συνοδικῶν Δημητριάδος κ. Γερμανοῦ καὶ Ναυπακτίας — Εὐρυτανίας κ. Ἀμβροσίου καὶ ἐκ τῶν Καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου κ. κ. Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου, Ε. Ζολώτα καὶ Δ. Αἰγινήτου, ὅπως μετὰ ἐπισταμένην μελέτην τοῦ ζητήματος ὑποβάλῃ εἰς αὐτὴν τὸ ὁριστικὸν πόρισμα.

Πρόνοια περὶ τῆς ἐκκλησ. μουσικῆς. — Ἐν τοῖς Γραφείοις τοῦ Παν. Μητροπ. Ἀθηνῶν συνῆλθον καὶ αὖθις τῷ παρελθόντι Σαββάτῳ (19) περὶ ὥραν 6 μ. μ. οἱ ἐν τῷ προηγ. φύλλῳ μνημονευθέντες ἐπιστήμονες μουσικοὶ πρὸς συνέχισιν τῆς περὶ ὁριστικῆς ρυθμίσεως τοῦ ζητήματος τῆς ἐκκλησ. μουσικῆς συζητήσεως, ἧς ταύτην τὴν φορὰν μετέσχον καὶ οἱ εἰδικοὶ γνῶσται τῆς βυζ. μουσικῆς κ.κ. Κ. Ψάχος, Καθηγητὴς τῆς βυζ. μουσικῆς ἐν τῷ Ὠδείῳ Ἀθηνῶν, Ν. Κανακάκης, Πρωτοψάλτης τοῦ ἱ. ναοῦ τῆς Μητροπόλεως, Κ. Χριστόπουλος, Πρωτοψάλτης τοῦ ἱ. ναοῦ τῆς ἁγ. Τριάδος ἐν Πειραιεῖ, Κ. Παπαδημητρίου, Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ Ὠδείου καὶ Καθηγ. τῆς Βυζ. καὶ Ὠδικῆς ἐν τῇ Ριζαρείῳ Σχολῇ, καὶ Θ. Πολυκράτης, Διευθυντὴς τοῦ χοροῦ τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγ. Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου, οἵτινες καὶ λαβόντες τὸν λόγον κατὰ σειρὰν ἀνέπτυξαν τὰς γνώμας των. Ἐκ τῶν λοιπῶν συνέβαλον εἰς τὴν συζήτησιν ὁ κ. Ἰ. Δαμβέργης καὶ ὁ κ. Μ. Καλομοίρης. Κατὰ τὴν σύσκεψιν παρῆσαν καὶ οἱ Καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Παπαδόπουλος καὶ Γρηγόριος Παπαμιχαήλ.

Ἐπὶ τοῦ ζητήματος θὰ συνεχισθῶσι καὶ πάλιν αἱ συνεδρίαι.

Θρησκευτικὴ ἀγωγὴ τῶν Ἑλλήνων Προσκόπων. — Συνεπείᾳ συνεννοήσεως μεταξὺ τοῦ Γεν. Ἐφόρου Σώματος Ἑλλ. Προσκόπων κ. Κ. Μελᾶ καὶ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἀθηνῶν περὶ πρεπούσης θρησκευτικῆς ἀγωγῆς τῶν Προσκόπων, ἀπεφασίσθη ὅπως τὸ Σῶμα ἐκκλησιάζηται τακτικῶς κατὰ Κυριακήν, πρὸς τοῦτο δ' ὑπὸ τῆς Α. Σ. ὡρίσθη τὸ παρὰ τὴν Ἱ. Μητρόπολιν παρεκκλήσιον τοῦ ἁγ. Ἀνδρέου ἀπὸ τῆς μεθαύριον Κυριακῆς (27). Κατὰ τὴν ὥραν τοῦ κοινωνικοῦ θὰ γίνεται κήρυγμα ἵνα οἰκοδομῶσιν οἱ Πρόσκοποι τὴν ἐθνικήν των ἀγωγὴν ἐπὶ τῶν στερεῶν θεμελίων τῆς θρησκείας καὶ φρονιματίζωνται ἀπὸ τῶν ὑψηλῶν χριστιανικῶν ἀληθειῶν.

— Τῇ πρωΐᾳ τῆς παρελθούσης Κυριακῆς ἡ Α. Σ. ὁ Μητροπ. Ἀθηνῶν μεταβὰς μετὰ τῆς συνοδείας αὐτοῦ ἐπ' αὐτοκινήτου εἰς τὸ ὥραν ἀπέχον τῶν Ἀθηνῶν χωρίον Κορωπί, ἐτέλεσε τὴν θείαν ἱερουργίαν ἐπὶ μνημοσύνῳ Πέτρου Στεργίου, χειροτονήσας κατ' αὐτὴν εἰς ἱερέα καὶ τὸν ἤδη ἐκλελεγμένον ὡς ἐφημέριον τοῦ χωρίου Ἠλίαν Μπούμπουραν. Τῇ μεσημβρίᾳ τῇ Α. Σ. παρετέθη γεῦμα ὑπὸ τῆς πατριαρχικῆς οἰκογενείας Στεργίου. Ἡ Α. Σ. δαψιλεύσασα πρὸς πάντας τὰς εὐλογίας αὐτῆς ἐπανῆλθεν εἰς Ἀθήνας περὶ τὴν 4 μ. μ.

Θεολογικὴ Σχολή. — Τῇ παρελθούσῃ Παρασκευῇ (18) συνελθοῦσα εἰς τακτικὴν συνεδρίαν ἡ Θεολ. Σχολὴ ἤκουσε τὴν κριτικὴν εἰσήγησιν τοῦ Καθηγ. κ. Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου περὶ τῆς ἐπὶ διδακτορίᾳ ὑποβληθείσης ἐπιστημονικῆς διατριβῆς τοῦ τελειοδιδάκτου τῆς Θεολογίας ἱεροδ. Αἰμιλιανοῦ Πιπέρκοβιτς, ἣν καὶ ἐνέκρινε.

Κατὰ τῆς βλασφημίας. — Ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Κερκύρας καὶ Παξῶν κ. Σεβαστιανὸς ἀπέλυσε πρὸς τὸ ποίμνιον αὐτοῦ Ἐγκύκλιον, ἐν ᾗ μετὰ πολλῆς δυνάμεως ἅμα καὶ θλίψεως κακίζων τὴν κρατοῦσαν κακίαν τῆς βλασφημίας παντὸς θείου καὶ ἱεροῦ, ἐμβλέπει ἐν αὐτῇ μίαν τῶν αἰτιῶν τῆς μὴ εὐημερίας τοῦ ἔθνους ἡμῶν, συνιστᾷ δ' εἰς μὲν τοὺς βλασφήμους συντριβὴν ἐπὶ τῇ ἀνιέρῳ αὐτῶν διαγωγῇ καὶ μετάνοιαν, εἰς δὲ τοὺς ἱερεῖς, διδασκάλους καὶ γονεῖς νὰ συμβουλεύωσι καὶ νὰ ἐπιτιμῶσιν αὐτοὺς μέχρι διακοπῆς πάσης πρὸς τοὺς ἀδιορθώτους ἐπικοινωνίας.

Ὁ ναὸς τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας. — Ὁ ἐν ΚΠόλει ἀνταποκριτὴς τῆς «Morning Post» ἐπιστέλλει τὰ ἑξῆς περὶ τοῦ ναοῦ τούτου: «Ἐφ' ὅσον ἡ ἁγ. Σοφία κατέχεται ὑπὸ τῶν Τούρκων ὡς τὸ σύμβολον τῆς νίκης τῆς δυνάμεως τοῦ μουσουλμάνου κατὰ τοῦ χριστιανοῦ, ὁ Τοῦρκος θὰ φαντάζηται ὅτι δύναται νὰ φονεύῃ καὶ νὰ ἐκβιάζῃ τοὺς χριστιανοὺς ἀτιμωρητεί. Ἡ ἁγ. Σοφία θὰ ἔπρεπε νὰ δοθῇ αὐτοστιγμεὶ εἰς τὸν χριστιανὸν Πατριάρχην, ἡ δὲ Γερμανικὴ Πρεσβεία, ἓν πελώριον κτίριον μὲ αὐτοκρατορικοὺς ἀετούς, θὰ ἔπρεπε νὰ κατεδαφισθῇ διὰ νὰ πεισθῶσιν οἱ Τοῦρκοι ὅτι ἡ Γερμανία οὐδεμίαν ἔχει πλέον δύναμιν πρὸς διάπραξιν κακοῦ ἐν Τουρκίᾳ».

Ἐξ ἄλλου καὶ οἱ «Church Times» τοῦ Λονδίνου (3 Ἰαν.) ἐκθύμως ὑποστηρίζουσι τὴν ἀπόδοσιν τοῦ ἱστορικοῦ ναοῦ εἰς τοὺς δικαιούχους, ἀποφαινόμενοι ὅτι ἡ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ὑπὸ τῶν Τούρκων κατοχὴ αὐτοῦ ἐγκυμονεῖ πολλοὺς τοὺς κινδύνους. Ἡ κοινὴ γνώμη ἐν Ἀγγλίᾳ ἤδη εἶναι σαφῶς ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἐκπεφρασμένη διὰ τῶν ἀξιολογωτέρων ὀργάνων τοῦ ἀγγλ. τύπου καί, ἑπομένως, δὲν πιστεύομεν ὅτι ἡ ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ χριστιανικὴ συνείδησις θὰ ἐπιτρέψῃ ὅπως ὁ ἐνδοξότατος οὗτος χριστιανικὸς ναός, τὸ τελειότατον προϊὸν τῆς βυζαντινῆς ἀρχιτεκτονικῆς, καταστῇ ἁπλοῦν τι μόνον ἐνέχυρον ἐπὶ τῆς διπλωματικῆς τραπέζης, μετ' ἐμπιστοσύνης δ' ἀναμένομεν ὅπως οἱ ἐκκλησιαστικοὶ ἄνδρες ἀπαιτήσωσιν ἐντόνως τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἁγίας Σοφίας εἰς τὴν χριστιανικὴν λατρείαν, ἧς ἦτο βωμὸς ἐπὶ ὁλόκληρον χιλιετηρίδα. Ἐνέργεια δέον νὰ καταβληθῇ πρὸς ταχίστην λύσιν τοῦ ζητήματος καὶ δὴ ἐν τοῖς πρώτοις».

—Κατὰ νεώτατον ἡμιεπίσημον ἐκ Λονδίνου τηλεγράφημα, ὁλόκληρος ὁ τύπος τοῦ ἀγγλικοῦ ἄστεως δημοσιεύει ἔντονα ἄρθρα ὑπὲρ τῆς καταλύσεως τῆς τουρκικῆς κυριαρχίας ἐπὶ τῶν ὑποδούλων καὶ ὑπὲρ τῆς ἀποδόσεως τοῦ ναοῦ τῆς ἁγ. Σοφίας εἰς τοὺς Ἕλληνας ὀρθοδόξους. Πρὸς τὸν σκοπὸν μάλιστα τοῦτον ὠργανώθη καὶ ἰδία τελετή, καθ' ἣν παρέστησαν μετὰ πλήθους ἐπιλέκτων τῆς ἀγγλικῆς κοινωνίας ὁ Σεβ. Ἐπίσκοπος τῆς Ὀξφόρδης, ὁ Καθηγητὴς Μπάρροοζ καὶ ὁ κ. Ρήϊβς, οἵτινες καὶ ἐν θαυμαστοῖς λόγοις συνηγόρησαν ὑπὲρ τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ ναοῦ, χαρακτηρίσαντες ταύτην ὡς ὕψιστον καθῆκον. Ὁ ἐκ τῶν λαλησάντων κ. Ράϊλυ ἀνέφερε καὶ τοὺς λόγους τοῦ Μητροπ. Ἀθηνῶν κ. Μελετίου εἰπόντος ἐν Λονδίνῳ, ὅτι, ὅταν ἀποδοθῇ ὁ ναὸς εἰς τοὺς Ὀρθοδόξους Ἕλληνας, θὰ συνέλθῃ ἐν αὐτῷ μεγάλη Σύνοδος πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς χριστιανικῆς ἀλληλεγγύης.

Περὶ τῶν λεπτομερειῶν τῶν ἐν Λονδίνῳ γενομένων δραστηρίων διαβημάτων πρὸς ἀπόδοσιν τῆς ἁγ. Σοφίας εἰς τοὺς δικαιούχους, ἐλλείψει χώρου θὰ γράψωμεν ἐν τῷ προσεχεῖ φύλλῳ, ἀρυόμενοι ἀπὸ τῶν σήμερον ληφθέντων ἀγγλικῶν περιοδικῶν.

Ἀγγλικανοὶ καὶ Ὀρθόδοξοι.—Ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦτον ἐν τῷ «The Guardian» τοῦ Λονδίνου (19 Δεκ. 1918) δημοσιεύονται περιληπτικῶς εἰς τρεῖς πυκνὰς στήλας αἱ μεταξὺ Ἀμερικανῶν καὶ Ἀγγλικανῶν ἐπιστημόνων ἱεραρχῶν καὶ θεολόγων ἀφ' ἑνός, καὶ τῆς ὑπὸ τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Ἀθηνῶν κ. Μελέτιον Ἀποστολῆς ἀφ' ἑτέρου γενόμεναι ἔν τε Ἀμερικῇ καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ θεολογικαὶ συζητήσεις ἐπὶ διαφόρων ἐκκλησιαστικῶν καὶ θεολογικῶν ζητημάτων, ὧν ἡ διασάφησις θὰ προῆγε τὸ ἔργον τῆς ἑνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν Ὀρθοδόξου καὶ Ἀγγλικανι-

κῆς. «Σειρὰ συσκέψεων — λέγει ἀρχόμενον τὸ ἔγκριτον ἀγγλικὸν ἐκκλησ. φύλλον—μεταξὺ Ὀρθοδόξων καὶ Ἀγγλικανῶν θεολόγων ἐγένετο προσφάτως, αἱ δὲ συζητήσεις καὶ τὰ πορίσματα αὐτῶν ἦσαν οὐ μόνον ἄκρως ἐνδιαφέροντα, ἀλλὰ καὶ ἀπαρχὴ λαμπρῶν ἐλπίδων ὡς πρὸς τὰς μελλούσας σχέσεις τῶν Ἐκκλησιῶν τούτων καὶ προσεγγίσεως εἰς στενωτέραν ἐκκλησιαστικὴν ἐπικοινωνίαν». Τὸ περισπούδαστον ἄρθρον καταλήγει διὰ τῶν ἑξῆς: «Τὸ γενικὸν πόρισμα τῶν συσκέψεων τούτων εἶνε ὅτι αὐξάνονται αἱ πιθανότητες καὶ ἄλλων καρποφόρων παρομοίων συνδιασκέψεων ἐν προσεχεῖ μέλλοντι, πράγματι δὲ ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ ἐπικοινωνίᾳ σημαντικὴ ἐγένετο πρόοδος κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη. Ἤδη ἐν τῷ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστημίῳ ἱδρύθη εἰδικὴ ἕδρα τῆς Ὁμολογίας τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας, οἱ δ' Ἕλληνες μᾶς παρακαλοῦσιν ὅπως τὸ αὐτὸ πράξωμεν καὶ ἡμεῖς ἐν Ὀξφόρδῃ διὰ τὴν Ὀρθόδοξον Ὁμολογίαν. Ἐξ ἄλλου ἐλπίζεται ἡ ἵδρυσις περιοδικοῦ πρὸς προαγωγὴν τῆς ἀμοιβαίας συνεννοήσεως, πρὸς τούτοις δὲ τὸ σχέδιον τοῦ θεολογικοῦ καταρτισμοῦ Σέρβων σπουδαστῶν ἐν Ὀξφόρδῃ δυνατὸν νὰ περιλάβῃ καὶ Ἕλληνας καὶ ἐξ ἄλλων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν νέους».

Ἡ Σύνταξις τοῦ «The Guardian» ἐν τῇ ἑβδομαδιαίᾳ ἐπιθεωρήσει τοῦ αὐτοῦ φύλλου, ἀφορμὴν λαμβάνουσα ἐκ τῆς περιγραφῆς ταύτης τῶν συζητήσεων, ὡς ἑξῆς σχολιάζει τὰ γενόμενα:

«Δημοσιεύομεν σήμερον ἀπολογισμὸν τῶν προσφάτων συσκέψεων, τῶν γενομένων μεταξὺ ἀντιπροσώπων τῶν Ἐκκλησιῶν Ἑλληνικῆς, Ἀμερικανικῆς Ἐπισκοπιανῆς, καὶ Ἀγγλικανικῆς, ὧν ἡ σοβαρότης ἐφελκύει σπουδαίως τὴν προσοχήν μας. Κατὰ τὰς συσκέψεις ταύτας οὐ μόνον ἐτέθησαν στερεώτερα θεμέλια ἐπικοινωνίας, ἀλλὰ καὶ συγκεκριμένη πρακτικὴ πρόοδος ἐσημειώθη ὡς πρός τινας κατευθύνσεις. Ἐπὶ παραδείγματι, φαίνεται ὅτι ἐπετεύχθη συμφωνία ἐν τῷ ὅτι ἐλάχιστα κωλύματα παρουσιάζονται ὡς πρὸς τὸ μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας, δυνάμενα νὰ ἀρθῶσιν εὐθὺς ὡς ἤθελεν ἐπιτευχθῇ συνεννόησις ὡς πρὸς τὰ μυστήρια τοῦ Χρίσματος καὶ τῆς Ἱερωσύνης. Οἱ Ἕλληνες ζηλεύουσι τὰς ἠθικὰς ἀπόψεις τοῦ ἡμετέρου ἀπομεμακρυσμένου ἀπὸ τὸ Βάπτισμα Χρίσματος, καὶ θὰ ἐπεθύμουν νὰ μᾶς ἐμιμοῦντο ἐν τούτῳ, ἀλλὰ δὲν ἐννοοῦσι τὸν χωρισμὸν τοῦ Χρίσματος ἀπὸ τοῦ Βαπτίσματος. Τὸ ἔγκυρον τῶν ἡμετέρων χειροτονιῶν ἀναγνωρίζεται ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως ἡ Ἱερωσύνη ὁμολογηθῇ μυστήριον. Ἡ παρουσιαζομένη δυσκολία εἶνε μικρά, καίτοι καὶ εἰς τοῦτο καὶ εἰς ἄλλα σημεῖα πιθανῶς δὲν θὰ προοδεύσωμεν ἀμέσως μέχρι πλήρους συνεννοήσεως. Αἱ συσκέψεις αὗται πολὺ συνετέλεσαν εἰς τὸ νὰ καθαριοθῇ ἡ ἀτμόσφαιρα, κατέδειξαν δ' ὅτι ἐν πολλοῖς ἡ συνεννόησις ὁλονὲν προσεγγίζει καὶ αἱ δυσκολίαι ἐξομαλύνονται περισσότερον παρ' ὅσον ἐτολμῶμεν νὰ ἐλπίζωμεν».

— Οἱ «Church Times» (27 Δεκ. 1918) ἀνασκοποῦντες ἐν ἰδίῳ ἄρθρῳ τὰ τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, ἀφιεροῦσιν εἰδικὴν παράγραφον εἰς τὰς μεταξὺ τῆς Ὀρθοδόξου καὶ τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας ἑνωτικὰς τάσεις.

«Διαρκοῦντος τοῦ ἔτους — γράφουσιν — ἐτέθησαν ὑπὸ συζήτησιν ζητήματα ἑνώσεως. Ἡ μεταξὺ ἡμῶν παρουσία Σέρβων κληρικῶν καὶ ἡ εἰς τὴν ἡμετέραν πατρίδα καταπίστευσις τῶν σπουδαστῶν, παρ' ὧν ἐξαρτᾶται τὸ μέλλον τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας,

μιούργησαν σχέσεις πρὸς ἓν τμῆμα
Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλη-
ς, αἵτινες πάντως θὰ ἦνε γόνιμοι
ἀγαθὰ ἀποτελέσματα προσεχῶς. Ἡ
σφατος, ἐξ ἄλλου, ἐπίσκεψις τῆς
γλίας ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Ἀθη-
, συνοδευομένου ὑπό τινων διακε-
ριμένων Ἑλλήνων θεολόγων, παρέ-
τὴν εὐκαιρίαν εἰς μεγαλοπρεπῆ
ίωσιν, προσευχὴν καὶ δοξολογίαν
τῇ ἀπελευθερώσει τῶν χριστιανι-
λαῶν τῆς Ἀνατολῆς ἐν τῷ καθε-
κῷ ναῷ τοῦ ἁγ. Παύλου, ἅμα δὲ
εἰς συνδιαλέξεις μετ' Ἄγγλων θεο-
ων, συντελεσάσας εἰς ἀμοιβαίαν
εννόησιν...»

Ρωσικὴ καὶ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλη-
—Καθ' ἃ ἀναγράφει τὸ ἀγγλ. ἐκκλ.
ιοδικὸν «The Guardian» (16 Ἰαν.),
εβ. Ἀρχιεπ. Καντερβουρίας ἔλαβε
ὰ τοῦ Παν. Μητροπολίτου Ὀδησ-
κ. Πλάτωνος τὸ ἀκόλουθον τηλε-
φημα ὑπὸ χρονολογίαν 20 Δεκ. 1918:
Ἀρχιεπισκόπῳ Καντερβουρίας, Λονδῖ-
—Θερμῶς παρακαλῶ τὴν ὑμετέραν
ασμιότητα ὅπως προστατεύσητε τὴν
θόδοξον Ρωσικὴν Ἐκκλησίαν. Ἡ
ναστατικὴ Κυβέρνησις ὑπέβαλεν αὐτὴν
τοιαύτας σκληρότητας, ὥστε πρὸ αὐτῶν
ωχριῶσιν οἱ κατὰ τῶν χριστιανῶν διω-
τῶν τριῶν πρώτων αἰώνων. Πολλοὶ
επίσκοποι, ἑκατοντάδες ἱερέων ἐμαρ-
ησαν καὶ ἐτυφεκίσθησαν. Οἱ ναοὶ ἐβε-
ώθησαν καὶ ἐσυλήθησαν. Τῇ 18 Δεκ.
ητροπ. Κιέβου Ἀντώνιος ἄνευ λόγου
λήφθη, ἀγνοοῦμεν δὲ ποῦ ἀπήχθη.
σαι αἱ προσπάθειαί μου πρὸς ἀπολύ-
σιν τοῦ ἀθώου τούτου μάρτυρος ἀπέ-
αν μάταιαι. Καθικετεύω τὴν ὑμετέραν
ασμιότητα καὶ τὸ παρ' ὑμῖν σῶμα
Ἐπισκόπων νὰ λυτρώσωσι τὸν μη-
πολίτην ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν διωκτῶν
καὶ τὴν Ἐκκλησίαν ἀπὸ τὴν ἣν δο-
άζει τρομερὰν ἀγωνίαν.—Πλάτων, Μη-
πολίτης Ὀδησσοῦ.

Ὁ Ἀρχιεπ. Καντερβουρίας ἀπήντησε: *Πανιερωτάτῳ Πλάτωνι, Μητροπολίτῃ Ὀδησσοῦ.—Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀγγλίας ἐκφράζει τὴν βαθεῖάν της συμπάθειαν πρὸς τὴν Ρωσικὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν ἐν ταῖς δοκιμασίαις καὶ τοῖς κινδύνοις οὓς ὑφίσταται σήμερον. Οἱ φρικτοὶ διωγμοὶ καὶ τὰ μαρτύρια, ἅτινα ἀναφέρει ἡ ὑμετέρα Πανιερότης, προκαλοῦσι βαθεῖαν συγκίνησιν ἐν ταῖς καρδίαις τοῦ ἡμετέρου χριστιανικοῦ λαοῦ. Πράττω πᾶν τὸ δυνατόν, βεβαιῶ δ' ὑμᾶς ὅτι οἵ τε ἡμέτεροι Ἐπίσκοποι καὶ ὁ λαὸς ἡμῶν προσεύχονται ὑπὲρ ὑμῶν.—Rardall, Ἀρχιεπίσκοπος Καντερβουρίας.*

Ὁ Μητροπ. Ὀδησσοῦ Πλάτων ἦτο πρότερον ἐφ' ἱκανὰ ἔτη Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς, ἥδρευε δ' ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ.

Ἐν τῷ αὐτῷ φύλλῳ τοῦ ἀγγλ. περιοδικοῦ παρέχεται τὸ κάτωθι κείμενον προσευχῆς, ἣν οἱ Ἀρχιεπίσκοποι Καντερβουρίας καὶ Ὑόρκης ἔδωκαν ἐντολὴν ὅπως κατά τε τὰς δημοσίας καὶ τὰς κατ' οἶκον προσευχὰς ἀναπέμπηται πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὸ τοῦ λαοῦ ὑπὲρ τῆς πασχούσης Ρωσικῆς Ἐκκλησίας:

Κύριε, καταφυγὴ ἡμῶν καὶ δύναμις καὶ ἐν θλίψεσι βοηθός, ἱκετεύομέν Σε ἐλέησον τὴν Ρωσικὴν Ἐκκλησίαν ἐν τῇ ὥρᾳ τῆς ἀνάγκης αὐτῆς. Ἀπάλλαξον αὐτὴν τῇ κραταιᾷ Σου προστασίᾳ τῶν συνεχόντων αὐτὴν κινδύνων καὶ δὸς ἀνακούφισιν τῷ λαῷ αὐτῆς, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Ἀμήν.

Τὸ μέλλον τῆς ΚΠόλεως.—Ἡ εγκριτωτάτη ἀγγλικὴ ἐκκλησ. ἐφημερὶς τοῦ Λονδίνου «The Guardian» (2 Ἰαν.) δημοσιεύει ἐπιστολὴν τοῦ Henry C. Richmond, ἐν ᾗ ὁ γράφων ἀναπτύσσει τὸ δίκαιον τῆς εἰς τοὺς Ἕλληνας ἀποδόσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Οὗτος σὺν ἄλλοις λέγει: «Ἡ ὅλη βόρειος ἀκτὴ τοῦ Αἰγαίου καὶ τῆς θαλάσσης τοῦ Μαρμαρᾶ κατοικεῖται

ὑπὸ Ἑλλήνων, ἐν αὐτῇ δὲ τῇ ΚΠόλει οἱ Ἕλληνες ἀποτελοῦσι τὸν ἐγκέφαλον, δι' οὗ Τοῦρκοι κυβερνῶσι καὶ τὴν Πόλιν καὶ τὴν αὐτοκρατορίαν των. Ἐὰν ἡ ΚΠολις ἀποδοθῇ εἰς τοὺς Ἕλληνας, εἶνε βέβαιον ὅτι θὰ καταστῇ ἡ πρωτεύουσά των, ὁπότε ἀναμφιβόλως θὰ ἀποβῇ τὸ μέγα Πανεπιστήμιον τῆς Ἐγγὺς Ἀνατολῆς... Ἑλληνικὸν Βασίλειον οὕτω συνολικῶς ἀποκατεστημένον ἀσφαλῶς θὰ χαιρετισθῇ μετὰ συμπαθείας ὑπὸ πασῶν τῶν χωρῶν τῆς Συνεννοήσεως».

Ὑπὲρ τοῦ ἔργου τῆς Συνδιασκέψεως.—Οἱ Ἀρχιεπίσκοποι Καντερβουρίας καὶ Ὑόρκης ἀπέλυσαν τὴν ἀκόλουθον Ἐγκύκλιον:

«Κατὰ ταύτην τὴν στιγμὴν τῆς ὑπερτάτης ἐν τῇ ἱστορίᾳ κρίσεως τοῦ κόσμου ἐπιθυμοῦμεν νὰ κάμωμεν ἔκκλησιν πρὸς πάντας ἡμῶν τοὺς συμπατριώτας, ὅπως ἐνθέρμως καὶ συνεχῶς προσεύχωνται ὑπὲρ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ἐθνῶν, τῶν συνελθόντων εἰς τὴν Συνδιάσκεψιν τῆς Εἰρήνης. Σπανίως, νῦν δ' εἴπερ ποτ' ἄλλοτε, ἄνθρωποι ἀνεδέχθησαν μεγαλειτέραν καὶ σοβαρωτέραν εὐθύνην. Ἂς προσεύχηται τὸ ὅλον ἔθνος πρὸς τὸν Παντοδύναμον Θεὸν ὅπως δωρῆται αὐτοῖς δαψιλῶς τὸ πνεῦμα τῆς σοφίας καὶ τῆς συνεννοήσεως, τῆς συμβουλῆς καὶ τῆς ἐνισχύσεως. Πρὸς χρῆσιν ἐν ταῖς ἱερουργίαις τῶν ναῶν μας συνιστῶμεν τὴν ἑπομένην προσευχήν, ἐπαφιέμενοι ἐλευθερίαν λέξεων διὰ τὰς προσευχὰς τοῦ πλήθους τῶν καρδιῶν κατ' οἶκον καθ' ὅλην τὴν χώραν:

Εὐξώμεθα ὑπὲρ τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν τοῦ κόσμου, τῶν συνελθόντων εἰς τὴν Διάσκεψιν τῆς εἰρήνης: Παντοδύναμε Θεέ, ἐξ Οὗ πᾶσα βουλὴ ἀληθείας καὶ εἰρήνης, παρακαλοῦμέν Σε θέρμανον ἐν τῇ καρδίᾳ πάντων τῶν ἀνθρώπων τὴν ἀληθῆ ἀγάπην τῆς εἰρήνης καὶ καθοδήγησον τῇ καθαρᾷ Σου καὶ πανειρηνικῇ σοφίᾳ τοὺς βουλευομένους περὶ τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς, ἵνα ἡ Σὴ Βασιλεία ἐν γαλήνῃ προοδεύσῃ ἄχρις οὗ ἡ γῆ πληρωθῇ τῆς γνώσεως τῆς ἀγάπης Σου, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Ἀμήν».

ΝΕΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΑΙ

[Ὁ «Ἐκκλησ. Κῆρυξ» ἀναφέρει μετὰ συντόμου κρίσεως πᾶν σύγγραμμα εἴτε μελέτημα ἐν περιοδικῷ ἢ φύλλῳ, τοῦ ὁποίου ἀντίτυπον ἀποστέλλεται πρὸς τὴν Διεύθυνσιν αὐτοῦ].

Χρ. Βασιλάκη, βουλευτοῦ Λέσβου. — Ὁ Ἀλύτρωτος Ἑλληνισμός. Ἡ πρώτη ἐπίσημος διάλεξις τῆς κοινῆς τῶν Ἀλυτρώτων Ἐπιτροπείας γενομένη ἐν τῷ ἐν Ἀθήναις θεάτρῳ «Ἀττικῷ» τῇ 4 Φεβρ. 1918. Ἀθῆναι, Τύποις «Ἀθηναΐκῆς», 1918.

Τῆς ὡραίας ταύτης διαλέξεως προηγεῖται εἰσηγητικὸς πρόλογος συγγεγραμμένος ὑπὸ τοῦ ἐγκριτωτάτου νομομαθοῦς κ. Γεωργίου Ν. Φιλαρέτου. γ. π.

Δημ. Α. Σίμου. — Ἐπιμνημόσυνος εἰς τοὺς ἐθνομάρτυρας καὶ τοὺς ἐν πολέμῳ πεσόντας Μικρασιάτας καὶ Θρᾷκας καὶ πάντας τοὺς ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τελευτήσαντας, ἐκφωνηθεὶς ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγ. Θεράποντος τῇ 8 Ἰουλίου 1918. Ἐν Μυτιλήνῃ, Τύποις «Σάλπιγγος» 1918. γ. π.

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ: Ἀθηνῶν δρχ. 10, Ἐπαρχιῶν δρχ. 12, Ἐξωτερικοῦ δρχ. 15. Ἕκαστον τεῦχος δρχ. 0.35.

Διευθυντὴς ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ Τακτικὸς Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου

Γραφεῖα ἐν τῇ ἱ. Μητροπόλει Ἀθηνῶν.

Ἀπευθυντέαι: Ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὴν Σύνταξιν: Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ «Ἐκκλ. Κήρυκος».— Δι' ἐμβάσματα συνδρομῶν καὶ ἀποστολὴν τοῦ φύλλου: Πρὸς τὴν Διαχείρισιν τοῦ «Ἐκκλ. Κήρυκος».